

Hrvatska normizacija i tehnička terminologija (Rezultati)

Ljerka Flegar
voditeljica Odsjeka za tehničku pripremu norma

CROLAB – Rasprava o hrvatskom strukovnom jeziku
Zagreb, 2011-01-19

Osnova i politika HZN-a

- Osnova: Uredba o osnivanju HZN-a, članak 4
- HZN, kao i ranije DZNM, posebnu pažnju posvećuje izgradnji hrvatskoga stručnog nazivlja
- Potiče se rad tehničkih odbora na izradi norma-rječnika
- Potiče se prevođenje međunarodnih/europskih norma-rječnika

Načela, metode i pravila razvoja normiranog nazivlja (1)

Načela i metode za rad na nazivlju navedeni su u normi

ISO 704, *Terminology work – Principles and methods*

- *uspostavlja i usklađuje temeljna načela za pripremu i sastavljanje nazivlja u okviru normizacije i izvan okvira normizacije*
- *opisuje veze između predmeta, pojmova i njihovih prikaza uporabom nazivlja*
- *uspostavlja opća načela za tvorbu naziva i oznaka te oblikovanje definicija*
- *primjenjuje se na terminološki rad u znanosti, tehnologiji, industriji, upravi i drugim područjima znanja*

Načela, metode i pravila razvoja normiranog nazivlja (2)

Pravila za razvoj normiranog nazivlja u određenim područjima dana su u normi

ISO 10241, *International terminology standards – Preparation and layout*

Norma utvrđuje pravila za uporabu u pripremi i prikazivanju normiranog nazivlja

- ne utvrđuje načela i metode terminologije, koja su izložena u normi ISO 704
- ne bavi se administrativnim postupcima koje zahtijeva međunarodna organizacija za normizaciju za pripremu određene terminološke norme
- ne bavi se promjenama koje mogu biti potrebne kad se međunarodna norma prihvaća kao nacionalna norma

Načela, metode i pravila razvoja normiranog nazivlja (3)

Osnovna pravila za sastavljanje i prikazivanje naziva i definicija dana su u Dodatku D u

CEN/CENELEC-ovim Unutrašnjim propisima – 3. dio:
Pravila za ustroj i sastavljanje publikacija
CEN/CENELEC-a
(ISO/IEC Smjernice – 2. dio, preinačen)

Prikazivanje naziva i definicija

Nazivlje može biti dano u nezavisnim terminološkim normama:

- terminološki rječnik (npr. [HRN EN ISO/IEC 17000](#), [ISO Guide 73](#))
- nomenklatura (npr. [HRN EN 134](#), [HRN ISO 5526](#)) ili
- popis jednakovrijednih naziva na različitim jezicima (npr. [HRN EN ISO 4617](#), [HRN EN 1868](#))

Pojmovi koji se definiraju moraju biti ograničeni na područje koje odgovara području primjene norme.

Prikazivanje naziva i definicija

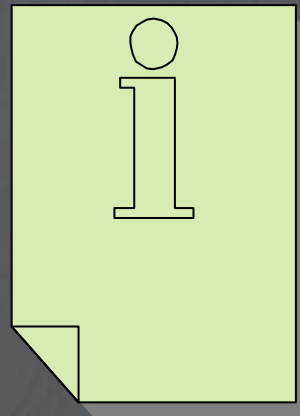
Nazivlje može biti dano u točki “Nazivi i definicije” u dokumentu koji se bavi i drugim aspektima - metodama ispitivanja, specifikacijama proizvoda, procesa ili usluga ili normama za sustave upravljanja ([HRN EN ISO 14001](#)).

Moraju se definirati samo oni pojmovi koji se upotrebljavaju u dotičnom dokumentu.

Hrvatske norme-rječnici

- Ukupno je objavljeno 720 terminoloških norma
- Uz prevođenje objavljeno je 95 terminoloških norma – one su objavljene u manjoj mjeri samo na hrvatskome jeziku, a većinom kao višjezična izdanja (popis)
 - na hrvatskome, engleskome francuskome i jeziku ako su izvornici bili međunarodne norme, ili
 - na hrvatskome, engleskome, francuskome i njemačkome jeziku ako su izvornici bili europske norme

HVALA NA PAŽNJI !

www.hzn.hr